SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐỒNG NAI
ĐỀ THI CHÍNH THỨC
(Đề thi có 02 trang)

KỲ THI THỬ TỐT NGHIỆP TRUNG HỌC PHỔ THÔNG NĂM 2026
LỚP 12, NĂM HỌC 2025 – 2026 (Đợt 1)
Môn thi: NGỮ VĂN
Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề.

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm) (ID: 958485) Đọc văn bản sau:

1.Nắng Ba Đình mang sắc nắng quê hương
Mang sắc nắng biên cương, cánh rừng hồi lộng gió
Mang sắc nắng Cà Mau, rặng đước xòe rộng mở
Mang sắc nắng màu cờ rực rỡ ánh sao...

2.Tổ quốc tôi thân thiết biết bao
Như dáng lụa mềm, như con đê chắn bão
Nắng Ba Đình tươi thêm sắc áo
Lính hải quân trên quần đảo xa vời...

3.Tổ quốc tôi - Tổ quốc tôi ơi!
Mang dáng mẹ gánh hai đầu vựa lúa
Cả đời mẹ chưa một lần ướm lụa
Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa.

4.Hoa trái miền Nam ngọt nắng quê nhà
Đến quả thị cũng nở ra cô Tấm
Miếng trầu mời nhau nụ cười tỏa nắng
Luyến láy dân ca mềm cả nắng ba miền...

5.Nắng Ba Đình màu nắng mới thiêng liêng
In bóng Bác đọc Tuyên ngôn độc lập
Chòm râu mát, bộ ka ki áo bạc
- Đồng bào nghe rõ không? Tiếng Bác thật ấm lòng!
Nắng Ba Đình lồng bóng nắng quê hương...

(Nguyễn Ngọc Phú, Nắng Ba Đình, Tạp chí Văn nghệ Đồng Nai, số 67, 9/2023, tr.8)

Câu 1. Chỉ ra một dấu hiệu để nhận biết thể thơ của văn bản trên.

Câu 2. Xác định hai chi tiết trong khổ thơ thứ (4) gợi nhắc đến chiều sâu văn hóa truyền thống dân tộc.

Câu 3. Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ lặp cấu trúc trong khổ thơ (1).

Câu 4. Anh/Chị hiểu như thế nào về hình ảnh *Màu áo nâu nhuộm sắc nắng phù sa*?

Câu 5. Từ nội dung của hai dòng thơ: Tổ quốc tôi thân thiết biết bao/ Như dáng lụa mềm, như con đê chắn bão, anh/chị hãy rút ra thông điệp có ý nghĩa nhất đối với bản thân. (Trình bày ngắn gọn khoảng 5–7 dòng)

II. VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1 (2.0 điểm) (ID: 958491)

Anh/Chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày cảm nhận về ý nghĩa biểu tượng của ***hình ảnh Nắng Ba Đình*** trong văn bản ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4.0 điểm) (ID: 958492)

Nhà xuất bản Đại học Oxford vừa công bố "Rage bait" là "Từ của năm 2025". [...]

"Rage bait" (mồi nhử phẫn nộ) là từ ghép của rage nghĩa là "cơn giận dữ bùng phát" và buit nghĩa là "miếng mồi hấp dẫn". Thuật ngữ này dùng để chỉ những nội dung được tạo ra nhằm kích động sự phẫn nộ, khiến người xem rơi vào vòng tranh cãi, chia phe hoặc phản ứng mạnh mẽ trên mạng xã hội.

(Mi Vân, trích bài viết Từ được nhắc đến nhiều nhất trong năm 2025 là gì?, theo dantri.com)

Anh/Chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bàn về vấn đề: Tuổi trẻ cần ứng xử như thế nào trên mạng xã hội để không trở thành nạn nhân của "Rage bait".

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1:

Phương pháp:

Nhận diện đặc điểm hình thức văn bản thơ.

Cách giải:

- Thể thơ tự do

- Dấu hiệu: Số chữ trong các dòng thơ không cố đều nhau. Cách ngắt nhịp và gieo vần cũng linh hoạt theo mạch cảm xúc của tác giả.

Câu 2:

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản và xác định hình ảnh xuất hiện trong văn bản.

Cách giải:

Trong khổ thơ thứ 4, hai chi tiết gợi nhắc đến chiều sâu văn hóa dân tộc là:

- Quả thị (cô Tấm): Gợi nhắc đến truyện cổ tích Tấm Cám, biểu tượng cho sức sống mãnh liệt và sự lương thiện của con người Việt Nam.

- Miếng trầu: Gợi nhắc đến tục ăn trầu và sự tích Trầu Cau, biểu tượng cho lòng thủy chung, sự hiếu khách và khởi đầu của những mối quan hệ tình cảm.

Câu 3:

Phương pháp:

Phân tích biện pháp tu từ và nêu tác dụng.

Cách giải:

- Khổ thơ (1) sử dụng cấu trúc: "Mang sắc nắng..." lặp lại ở đầu các dòng thơ.

+ Tạo nhịp điệu dồn dập, mạnh mẽ và tăng tính nhạc cho đoạn thơ, giúp câu thơ giàu sức biểu cảm.

+ Nhấn mạnh sự lan tỏa và kết nối của "nắng Ba Đình". Cái nắng tại quảng trường lịch sử không tách rời mà hòa quyện, hội tụ vẻ đẹp từ mọi miền Tổ quốc (từ biên cương rừng hồi đến đất mũi Cà Mau). Qua đó khẳng định sự thống nhất, toàn vẹn của non sông.

Câu 4:

Phương pháp:

Giải mã thông điệp nội dung qua câu hỏi tu từ.

Cách giải:

Hình ảnh này có thể được hiểu theo hai lớp nghĩa:

- Nghĩa thực: Màu áo nâu đặc trưng của người nông dân lao động Việt Nam, thấm đẫm mồ hôi và bùn đất trong quá trình canh tác trên những vùng đất phù sa màu mỡ.

- Nghĩa biểu trưng: Ca ngợi vẻ đẹp lam lũ, chịu thương chịu khó của người mẹ, người phụ nữ Việt Nam. Họ chính là hiện thân của hồn cốt đất đai, bền bỉ và chất phác. Chữ "nhuộm" cho thấy sự gắn bó máu thịt giữa con người và mảnh đất quê hương.

Câu 5:

Phương pháp:

HS đọc kĩ ngữ liệu, nêu quan điểm phù hợp.

Cách giải:

HS nêu quan điểm cá nhân phù hợp. Gợi ý của ban chuyên môn Tuyensisnh247.com

Từ hai dòng thơ "Tổ quốc tôi thân thiết biết bao / Như dáng lụa mềm, như con đê chắn bão", thông điệp ý nghĩa nhất đối với em là sự thấu hiểu về vẻ đẹp hài hòa giữa nét mềm mại và sức mạnh kiên cường của dân tộc. Tổ quốc vừa dịu dàng, duyên dáng như "dáng lụa", lại vừa mạnh mẽ, vững chãi như "con đê" trước mọi sóng gió lịch sử. Từ đó, em nhận thức được trách nhiệm của bản thân là phải biết trân trọng nền hòa bình hôm nay, đồng thời nỗ lực rèn luyện để vừa có tâm hồn đẹp, vừa có bản lĩnh vững vàng để bảo vệ và xây dựng đất nước ngày càng giàu đẹp.

II. VIẾT

Câu 1.

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định vấn đề nghị luận, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,…) để tạo lập một văn bản nghị luận.

Cách giải:

1. Mở đoạn: Giới thiệu chung về vấn đề nghị luận.

2. Thân đoạn:

- Ý nghĩa biểu tượng hình ảnh “nắng Ba Đình”:

+ Nắng Ba Đình trước tiên là biểu tượng của sự hội tụ và thống nhất: Nắng không chỉ ở Hà Nội mà mang theo "sắc nắng biên cương", "rặng đước Cà Mau". Khẳng định sự gắn kết máu thịt giữa trung tâm chính trị với mọi miền đất nước; Ba Đình là trái tim nơi nhịp đập hòa chung cùng cả dân tộc.

+ Nắng Ba Đình là biểu tượng của lịch sử và khát vọng độc lập: Hình ảnh nắng gắn liền với thời khắc Bác Hồ đọc Tuyên ngôn Độc lập ("Nắng Ba Đình màu nắng mới thiêng liêng"). "Nắng mới" là nắng của tự do, chấm dứt đêm tối nô lệ, mở ra một kỷ nguyên mới tươi sáng cho dân tộc Việt Nam.

+ Nắng Ba Đình trước tiên là biểu tượng của sự ấm áp và lòng dân: Nắng lồng vào "tiếng Bác ấm lòng", "nhuộm sắc áo nâu". Thể hiện tình cảm kính yêu của nhân dân dành cho vị lãnh tụ, và sự giản dị, gần gũi của Bác đối với đồng bào.

- Một số đặc sắc về nghệ thuật: sử dụng hình ảnh giàu giá trị, ý nghĩa; sử dụng linh hoạt các biện pháp tu từ;…

3. Kết đoạn: Tổng kết vấn đề nghị luận.

Câu 2:

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định vấn đề nghị luận, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận,…) để tạo lập một văn bản nghị luận.

Cách giải:

1. Mở bài: Giới thiệu chung vấn đề nghị luận.

2. Thân bài

- Giải thích:

+ "Rage bait": Là nội dung (video, bài viết, bình luận) được cố tình thiết kế sai lệch, cực đoan hoặc gây tranh cãi nhằm mục đích duy nhất là "câu" sự phẫn nộ của người dùng.

+ Cơ chế: Càng nhiều người vào tranh cãi, bài viết càng nhận được tương tác cao (like, share, comment), từ đó mang lại lợi ích kinh tế hoặc sự nổi tiếng ảo cho kẻ tạo ra nó.

- Bàn luận, chứng minh vấn đề:

+ Tại sao tuổi trẻ dễ trở thành nạn nhân?

Tuổi trẻ giàu nhiệt huyết, khao khát khẳng định công lý và cái tôi cá nhân, nhưng đôi khi lại thiếu sự trải nghiệm và khả năng kiềm chế cảm xúc tức thời.

Người trẻ dành nhiều thời gian cho mạng xã hội, dễ bị cuốn vào các xu hướng (trend) và những cuộc thảo luận nóng hổi mà không kịp kiểm chứng thông tin.

+ Hệ lụy khi sập bẫy "Rage bait"

Gây ra sự căng thẳng, mệt mỏi, và năng lượng tiêu cực tích tụ.

Dễ dẫn đến những phát ngôn thiếu chuẩn mực, tham gia vào các cuộc "tấn công mạng" (cyberbullying), gây ảnh hưởng đến uy tín cá nhân trong đời thực.

Khiến thông tin độc hại lan đi nhanh hơn, chia rẽ cộng đồng và làm loãng đi những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp.

+ Giải pháp: Tuổi trẻ cần ứng xử như thế nào?

Trước một thông tin gây sốc, cần đặt câu hỏi: "Tại sao họ lại đăng cái này?", "Nó có thật không?", "Mục đích của người đăng là gì?". Đừng vội tin và vội ghét ngay lập tức.

Trước khi gõ phím bình luận hay nhấn nút chia sẻ trong cơn giận, hãy dừng lại 3 giây để cảm xúc lắng xuống.

Sự im lặng trước "Rage bait" chính là vũ khí mạnh nhất để triệt tiêu nó.

Chủ động lọc thông tin, hủy theo dõi những nguồn nội dung độc hại. Thay vì dành thời gian tranh cãi vô bổ, hãy tập trung vào các nội dung truyền cảm hứng và kiến thức.

…

HS lấy dẫn chứng minh hoạ phù hợp

3. Kết bài: Tổng kết vấn đề nghị luận.